1–2 mm skersmens skylutės – 2 šonuose viena priešais kitą ir 2 dugne, 13 mm atstumu viena nuo kitos (9 pav.). Kokia šių skylučių paskirtis, šiuo metu paaiškinti negalima, juo labiau kad skylės išgręžtos ir XVII–XVIII, ir XIX a. lėkštėse.

Antro sluoksnių horizonto paviršiuje rastos 3 XIX a. I pusės Rusijos imperijos monetos (sidabrinė 1813(5?) m. Lenkijos karalystės 10 grašių moneta, varinė 1842 m. ½ kapeikos „sidabru“ moneta ir varinė 1859 m. 3 kapeikų moneta). Surasti radiniai rodo, kad antro horizonto kultūrinis sluoksnis klostėsi labai ligą laiką – nuo XV iki XIX a. vidurio. Trečio horizonto sluoksnius sudaro iki 1 m storio supiltiniai XIX–XX a. sluoksniai, daugiausia suardyti tiesiant inžinierines komunikacijas, kasant įvairios paskirties ūkines duobes.

Raguvos St. 5

Four various-sized trenches (a total of 99.4 m^2) were excavated on the plot at Raguvos St. 5 in erecting an annex to the N side of the building (Fig. 2). During the investigation, it was determined that the cultural layers had been disturbed in a 46.5 m^2 area during the 19th–20th centuries. The surviving cultural layers were 1.7–2.4 m thick and distributed into three horizons dating to the 15th, second half of the 15th–19th, and 19th–20th centuries. Most of the sparse finds were discovered in the second horizon and consisted of sherds of 15th–19th-century household pottery and stove tiles (Figs. 5–9) as well as 19th-century copper coins and one silver coin. The remains of a 16th-century clay stove with no clear purpose (Figs. 1, 3) and the foundation of the S wall of a 17th-century building were also found (Fig. 4).

0 1 cm

1 pav. XIII–XIV a. lanko strėlės antgalis. G. Vėliaus nuotr.

Fig. 1. The 13th–14th-century arrowhead.

KERNAVĖ

Gintautas Vėlius

Vilniaus gatvė 23

Kernavėje, Vilniaus g. 23, planuota įrengti vandentiekio įvadą ir buitinių nuotekų išvadas. Artimiausioje tyrinėto sklypo aplinkoje, Vilniaus gatvėje, archeologiniai tyrimai vyko 2011 m., fiksuotas intensyvus 0,3–1,5 m storio XV–XVII a. kultūrinis sluoksnis (*ATL 2011 metais*, 2012, p. 390–392).

Sklypo savininkas Andrius Lukašenka anksčiau perdavė atsitiktinai žemės paviršiuje surastus radinius – XIII–XIV a. lanko strėlės antgalį (1 pav.), XIII–XV a. akmeninį verpstuką, XV–XIX a. juostinį žiedelį bei XV a. Kazimiero Jogailaičio (Jono Albrechto?) denarą (2 pav.). Pasak sodybos savininko, jie surasti ties dabar esančiu garažu, apie 20 m į V nuo tirtos perkasos (apytikslės koordinatės: LKS 94: 555259, 6083603). Tyrėjams perduotą Zigmanto III Vazos monetą – 1622 m. 1,5 grašio, A. Lukašenka minėjo radęs maždaug ties tirto objekto viduriu.

Planuojamos vandentiekio įvado ir buitinių nuotekų išvadų trasos vietoje ištirta 38 m ilgio, 1 m pločio perkasa, jungianti sklypo P gale esančio mūrinio ūkinio statinio ŠR kampą su sklypo Š riba ties Vilniaus gatve. Perkasos PR kampas buvo per 30 cm nuo statinio ŠR kampo. Perkasos P pusėje jau 20–30 cm gylyje atsidengė rausvo molio įžemis. Perkasos Š pusėje 30–40 cm gylyje

0 1 cm

2 pav. Lenkijos Kazimiero Jogailaičio – Jono Albrechto denaras (XV a. II pusė). G. Vėliaus nuotr.

Fig. 2. The Polish Casimir IV Jagiellon – John I Albert penny (second half of the 15th century).

pasiektas gelsvo smėlio įžemis. Šioje perkasos dalyje susidaręs storas dirvožemio sluoksnis pagal aptiktus apžiestos ir žiestos keramikos fragmentus traktuotinas kaip XVI–XX a. suardytas kultūrinis sluoksnis.

Molio bei smėlio įžemyje išsiskyrė 7 objektai. Tik objektas 2 – ūkinės paskirties duobė – pagal radinius neabejotinai datuojamas XVI–XVII a. laikotarpiu, kiti (objektai 4, 7) galėjo būti spėjamos stulpavietės. Objektas 2 atidengtas 35 cm gylyje (H_{abs} 111,70 m). Tai netaisyklingo stačiakampio formos, apvalainais kampais, 1,6x0,8 m dydžio, iki 35 cm gylio tamsiai pilku gruntu užpildyta ūkinės paskirties duobė plokščiu, P link kiek gilėjančiu dugnu. Objekte aptikta XVI–XVII a. datuojamos apžiestos keramikos. Kituose objektuose radinių arba nerasta, arba jie pagal keramiką datuojami gana plačiai – XVI–XIX a.

Ypatiesiems radiniams priskirta 12 XVI–XVII a. datuojamos apžiestos bei žiestos keramikos fragmentų, aptiktų paviršiniame dirvožemio sluoksnyje bei tyrinėtuose objektuose. Smulkesni vėlyvi ir mažiau informatyvūs keramikos fragmentai, iš viso 169 vienetai, traktuoti kaip masinė medžiaga.

Tyrimai Vilniaus g. 23 parodė, kad čia nuo XVI a., o gal ir kiek ankstesnio laikotarpio buvo istorinio Kernavės miestelio sodyba. Sklypo savininko aptiktos XV a. pabaigos – XVII a. monetos patvirtina šios teritorijos apgyvendinimą minėtu laikotarpiu. Surastas XIII–XIV a. datuojamas lanko strėlės antgalis, matyt, traktuotinas kaip atsitiktinai į šį kontekstą patekęs dirbinys.

Vilniaus St. 23

In 2016, an excavation (one 38 x 1 m trench, 38 m^2) was conducted at the site of planned water and sewer service lines on the plot at Vilniaus St. 23, Kernavė. An arrowhead (Fig. 1) and a Casimir IV Jagiellon penny (Fig. 2) had previously been found at this location. A disturbed 16th–20th-century cultural layer was discovered in the trench as well as seven 16th–20th-century features set into the natural soil (two postholes and five storage pits).

KĖDAINIAI

Dalius Kontrimas

Skongalio gatvė

2016 m. spalio mėnesį Kėdainių mieste, Skongalio gatvės P dalyje, rekonstruojamos gatvės atkarpoje atlikti žvalgomieji tyrimai, planuojamos rekonstruoti Skongalio gatvės atkarpoje ištirti 5 1x1 m dydžio šurfai (iš viso 5 m^2).

1604 m. Kėdainių inventoriuje minimi 56 sklypai (47 namai), buvę Skongalio skersgatvyje. Pagal 1624 m. inventorių Skongalio gatvėje buvo 26 sklypai (21 namas), o Skongalio skersgatvyje – 24. XVII a. apsaugai nuo pavasario potvynių, kurie užliedavo žemesnes teritorijas, dažniausiai Skongalio gatvėje, buvo įrengta krantinė tarp Smilgos žiočių ir Skongalio gatvės.